

Kat. No. 096

Pirinç, ağız çapı: 13,2 cm,
yükseklik: 3,6 cm, İran, 20.yy.

Tornadan geçirilmiş yarım küre şeklinde olup, ortasında bir göbek mevcuttur. Dibi düz ve bezemesizdir. Dudakta başlayan Kur'an, **Yâsin Suresi (36:1)** ağız ve karın dibindeki frizlerde de devam etmektedir. Karın sathında 3 kare 3 de dikdörtgen kartuş içinde: **yâ Hannân, yâ Mennân, yâ Deyyân** ile **Besmele ve İhlâs Suresi (112:1-4)** büyük ve çift çizgili olarak kazınmıştır. Göbekte **İsrâ Suresi (17:82),** çevresinde: **Saff Suresi (61:13)** yine büyük ve çift çizgili olarak kazınmıştır. Dışta 5 kartuş ve ağız kısmı ile alttaki frizlerde **Felak Suresi (113:1-5)** ve **Nâs Suresi (114:1-6)** okunmaktadır.

2.4.3. ÇOK TASLILAR

Kat. No. 097

Kalaylı Pirinç, ağız çapı: 19,3 cm,
yükseklik: 5,9 cm, İran, 19.yy. (h.1272)

Genel hatlarıyla kürevîdir. İç kısmı daha dairesel olup dibinde kabara şeklinde bir göbek ve muhtemelen ikinci bir tasın monte edilmesi için bir vida bulunmaktadır. Kürevî göbekli tipe geçiş örneği olarak önemli tiptir. Dış kısmı ise biraz daha farklı olarak ağızda 2 cm kadar dikine inmekte, sonra gövdede kavis yapmakta ve daha düz bir tabanla sona ermektedir. İç ağızda bir parmak genişliğindeki çepeçevre friz altlı üstlü eşkenar üçgenlere bölümlenmiş, karın sathı ise 27 dikey bölüme ayrılmıştır. Bu yüzeylerde Bakara Suresinin son ayetleri okunmaktadır. Dipte göbek çevresinde: **İhlâs Suresi (112:1-4)** yer almaktadır. Dış ağızda: **Allahümme salli ve sellim ve zeyd ve barik ala en-Nebiyyi, el-Ummi, el-Kureyşi, el-Haşimi, el-Mekki, el-Medeni, el-Ebtahi, et-Tehami, es-Seyyid, el-Behi, es-Sarrac, el-Musanni sahibü'l-Vakar** [1] (salâvat ve Hz.Muhammed'in bazı esması) irice reyhani-muhakkak hatla kontürleri kazınarak yazılmıştır. Bu frizin altında dış gövdede 10 adet dairevi madalyon mevcuttur. Bu madalyonlar ardışık olarak 36 lı kare vefkler ve **el-Müdebbir**, **el-Müdekkik**, **ya Sabır**, **asanullahi ya Kâfi**, ilh. gibi Esmaül Hüsna'dan isimler gene irice reyhani-muhakkak ile yazılmıştır. Boşluklarda **Kalem Suresi (68:51-52)** ile doldurulmuştur. Dipte 4 adet 36 lı kare vefk daha yapılmış ve aradaki boşluklarda da **Kalem Suresi (68:51)** devam ederek sonlandırılmıştır. Dibin tam ortasında vida deliğinin etrafında: **Sâhib-i câm Zeyne'l-'âbidîn sene: 1272** yazmaktadır.

1 *Karşl.: Sunar 1975, s. 89 vd.*

Kat. No. 098

Pirinç, ağız çapı: 21,6 cm,
yükseklik: 6,5cm, İran, 19.yy.

Yarım küre şeklinde, altı düz formda ve ortası göbeklidir. Göbek üzerinde aynı model fakat daha küçük bir tas daha olması gerekirken yerinden sökülmüştür. Dudak kısmında **Nâs Suresi (114:1-6)** ve **Falak Sureleri** yazılıdır. İçte ağız kısmında başlayan **Yâsin Suresi (36:1-8)** karında ve karnın altındaki frizde devam ederek sonlanmaktadır. Bu bölümde altı adet dairevi madalyon ve içlerinde çiftçizgili etli hatla: **yâ Mağlûb, yâ Matlûb, yâ Rahman, yâ Sâdık, yâ Fâ'îz, yâ Gâlib** esmaları yazılıdır. Göbek dört satıra ayrılmış ve boşlukları çentiklenmiştir. Dipte **Âyete'l-Kürsî** yani **Bakara Suresi (2:255)**'nin başı okunmaktadır. Dış ağızda çiftçizgili etli hatla **Allâhümme sallî ve sellim ve Rabb ve bârik 'alâ'n-Nebiyye'l-'ummî el-'Arabî el-Mekkî el-Medenî el-Ebtah**(?) **en-Nehâmî el-Seyyid ve'l-Râc el-Muzâ'**(?)**. Sâhibu Ebû'l-Fâruk es-Sukse el-medfunu bi-'arze'l-Medînete'l-Mu'allâ.** En altta çiftçizgili etli hatla **Kalem Suresi:51-52** yazılıdır. Dışta ortada **yâ Ali, yâ Ferd, yâ Vehhâb, yâ Bevvâb, yâ Kâsım, yâ Rezzâk** ve ardışık olarak vefkler. Aralarında **Felak Suresi (113:1-5)** ve **Nâs Suresi (114:1-6)** okunmaktadır. Dipte dört adet 25'li vefk mevcuttur.

Kat. No. 099

Pirinç, ağız çapı: 14,7 cm,
yükseklik: 4,3 cm, İran, 19.yy.

Tornadan geçirilmiş yarım küre şeklinde olup, ortasında bir göbek ve göbek üzerinde aynı model fakat çok daha küçük aynı üsluplu bir tas vida perçin ile tutturulmuştur. Dibi düzdür. Göbek üstündeki küçük tasta yazı yoktur, ancak dudağındaki deliklere nazaran buralarda evvelce **"kırk anahtar"** tabir edilen çubukların (anahtarlar) asılı olduğu görülmektedir. Tasın içi ve dışı tamamen yazı ile doldurulmuştur. Ufki ağız kenarında (dudakta) besmele ile başlayan **Yâsin Suresi** yazılıdır. İçte ağızda **Âyete'l-Kürsî** yani **Bakara Suresi (2:255)**, altta: **Fâtiha Suresi (1:1-7)**, bunların ortasında, karın sathında 5 kare beş de dikdörtgen içinde: beş büyük Meleğin adları ile **Besmele ve İhlâs Suresi (112:1-4)** büyük ve çift çizgili olarak kazınmıştır. Göbekte **Ve nünezzilü min el-Kur'âni … İsrâ Suresi (17:82),** çevresinde: **Nâd-ı 'Aliyyen** yine büyük ve çift çizgili olarak kazınmıştır. Dış ağızda **Kâfirûn Sûresi (109:1-6)**, altında **Felak Suresi (113:1-5)**, bu iki frizin arasında ortada kartuşlar içinde: **yâ Sübhân, yâ Burhân, yâ Hannân, yâ Mennân** yazmaktadır.

Kat. No.100

Pirinç, ağız çapı: 20,6 cm,
yükseklik: 6,2 cm,19. yy. sonu

Yarım küre şeklinde, altı düz, ince kısa kaideli, ortası göbekli formdadır. Göbek üzerinde aynı model fakat sade ve düz daha küçük olmak üzere bir tas vida ile tutturulmuştur. Dudak kısmında **Yasin Suresi**'nin ilk sekiz ayeti **(36:1-8)** yazılıdır. Ağız kısmında **Âyete'l-Kürsî** yani **Bakara Suresi (2:255)**, karın altında **Fâtiha Suresi (1:1-7)**, dip kenarında çift çizgili etli hatla **Nâd-ı 'Aliyyen** kazınmıştır. Bu iki kitabe frizi arasında dairevi ve dikdörtgen madalyonlar yapılmıştır. Beş dairevi madalyonun içlerinde çiftçizgili etli hatla 5 Büyük Melek adı (**Cebrâ'îl, Mikâ'îl, 'Azrâ'îl, İsrâfîl, Derdâ'îl**) yazılmıştır. Dikdörtgenlerde besmele, **İhlâs Suresi (112:1-4)** ve **Nasrün min Allâhi ve fethün karîb** yazılmıştır. Dipte **Allâhümme rabbî sallî 'alâ Muhammedin ve Ali, Fâtıma, Hasan ve Hüseyin, Ali, Muhammed, Mûsâ, Ca'fer Ali Muhammed Ali el-Hasan ve'l-Kâsım** salat ve selam cümlesi yer almaktadır. Göbek üstünde **yâ Kâfî**, göbekte **Ve nünezzilü min el-Kur'âni** … **İsrâ Suresi (17:82)** kazınmıştır. Dış ağızda **Kâfirûn Sûresi (109:1-6)**, altta **Felak Suresi (113:1-5)**, bu iki frizin arasında ise 8 adet kartuş yer alır. Dikdörtgen kartuşlerin içlerinde ardışık olarak **yâ Muhibbü'd-da' vât, yâ Refî'ü'd-derecât, yâ Kâdîü'l-hâcât, yâ Kâfîü'l-mühimmât**, aralarda ise **Nâs Suresi (114:1-6)** yazılıdır. Dipte **Kerbelây-ı Esedullâh Dervîş Ferecullâh** başka bir el tarafından kazınmıştır.

Kat. No. 101

Pirinç, ağız çapı: 18,3 cm,
yükseklik: 5,3 cm, İran, 20.yy. başı.

Ortası göbekli ve göbek üzerinde aynı model fakat çok daha küçük aynı üsluplu bir tas vida perçin ile tutturulmuştur. Göbek üstündeki küçük tasta yazı yoktur. Altı kesik yarım küre formundadır. Dibi sıvanmış olup düzdür. Dışa doğru belirgin bir biçimde kıvrılan dudak kısmında **yu'minûn**'a kadar **Yâsin Suresi (36:1-83)** yazılıdır. Ağızda **Âyete'l-Kürsî** yani **Bakara Suresi (2:255)** okunmaktadır. İçte göbekte: **İsrâ Suresi (17:82)**'nin bir kısmı kazınmıştır. Zeminde çiftçizgili hatla etli olarak **Nâd-ı 'Aliyyen** başlayarak, karnın dip kısmında devam etmektedir. Karın yüzeyinde 4 kartuşun içi reyhani-muhakkak hatla besmele ve **İhlâs Suresi (112:1-4)** ile doldurulmuştur. Aralardaki 4 dairevi madalyonda ise 4 Büyük Meleğin adları yazılıdır. Dışta üstte: **Kâfirûn Sûresi (109:1-6)**, altta: **Felak Suresi (113:1-5)** gövdede 4 adet **yâ Kâdiye'l-hâcât, yâ Râfi'ê'd-derecât, yâ Kâfiye'l-mühimmât, yâ Veliyye'l-hasenât** madalyonları ile aradaki kartuşlarda verevine satırlar halinde **Nâs Suresi (114:1-6)** vardır.

Kat. No. 102

Pirinç, ağız çapı: 18,3 cm,
yükseklik: 5,5 cm, İran, 20.yy.

Tornadan geçirilmiş yarım küre şeklinde olup, ortasında bir göbek ve göbek üzerinde aynı model fakat çok daha küçük aynı üsluplu bir tas vida ile tutturulmuştur. Göbek üstündeki küçük tasta yazı yoktur, ancak dudağındaki deliklere nazaran buralarda evvelce **"kırk anahtar"** tabir edilen çubukların asılı olduğu anlaşılmaktadır. Tasın içi ve dışı tamamen yazı ile doldurulmuştur. Ufki ağız kenarında (dudakta) besmele ile başlayan **Yâsin Suresi** yazılıdır. İçte ağızda **Âyete'l-Kürsî** yani **Bakara Suresi (2:255)**, altında: besmele ile başlayan **Nâd-ı 'Aliyyen**, karın sathında 5 kare beş de dikdörtgen kartuş içinde: beş büyük Meleğin adları ile **Besmele, İhlâs Suresi (112:1-4), Lâ ilâhe illâ Allâh Ali Muhammeden Resûlallâh** ve **Nasrün min Allâhi ve fethün karîb ayeti** büyük ve çift çizgili olarak kazınmıştır. Göbekte **Ve nünezzilü min el-Kur'âni … İsrâ Suresi (17:82),** çevresinde: **fî sallî 'alâ Muhammed, Ali, Fâtıma, Hasan, Hüseyin, Ali, Muhammed ve Ca'fer ve Mûsâ ve Ali ve'l-Hasan ve'l-Kâsım** yine büyük ve çift çizgili olarak kazınmıştır.

Kat. No. 103

Pirinç, ağız çapı: 18,3 cm,
yükseklik: 5,3cm, İran, 20.yy.

Yarım küre şeklinde, ortası göbekli ve göbek üzerinde aynı model fakat daha küçük olmak üzere aynı üsluplu bir tas vida ile tutturulmuştur. Dibi düzdür. Göbek üstündeki küçük tasta **İsrâ Suresi (17:82)**'nin bir kısmı yazılı olup, ağzına "kırk anahtar" tabir edilen pirinç çubuk halkalar tutturulmuştur. İç dudakta **Yâsin Suresi (36:1-83)** başlamakta olup, ağızdaki frizde **Âyete'l-Kürsî** yani **Bakara Suresi (2:255)**, altta **Fâtiha Suresi (1:1-7)** yer alır. Karın sathında karın sathında 5 kare beş de dikdörtgen kartuş içinde irice reyhani-muhakkak ile beş büyük Meleğin adları ile **Besmele, İhlâs Suresi (112:1-4), Nasrün min Allâhi ve fethün karîb** ayeti büyük ve çift çizgili olarak kazınmıştır. Göbekte de irice reyhani-muhakkak ile **Allâh – Muhammed – Ali – Hasan – Hüseyin – Fatıma** .. isimleri verevine yazılmıştır. Dipte çepeçevre **Nâd-ı 'Aliyyen** yer almaktadır. Dış ağızda: **Fâtiha Suresi (1:1-7)**, altta **Felak Suresi (113:1-5)** kazınarak yazılmıştır. Bu frizlerin ortasında 8 adet kartuş içinde **yâ Râfi'e'd-derecât, yâ Muhibbe'l-du'avât, yâ Kâdiye'l-hâcât, yâ Kâfî el-mühimmât** irice reyhani-muhakkak ile yazılmış olup, aralarındaki boşluklar da verevine **Âyete'l-Kürsî** yani **Bakara Suresi (2:255)** ile doldurulmuştur.

309. Bu kalıp Osmanlı Dönemi öncesidir.

Kat. No. 104

Pirinç, ağız çapı: 18,3 cm,
yükseklik: 5,1 cm, İran, 20.yy.

Yarım küre şeklinde, altı düz, ortası göbekli ve göbek üzerinde aynı model fakat daha küçük olmak üzere bir tas perçin ile tutturulmuştur. Göbek üstündeki küçük tasın dudağında **"kırk anahtar"** tabir edilen pirinç çubuklar asılması için delikler mevcut olup yazısız, düzdür. Dudağında **Yâsin Suresi (36:1-83)**'nin ilk 8 ayeti yazılıdır. Karın sathının ağız kısmında **Âyete'l-Kürsî** yani **Bakara Suresi (2:255),** altında ise **Nâd-ı 'Aliyyen** yazılıdır. Bu iki yazı frizinin arası 5'er adet kare ve dikdörtgen kartuşla bölümlenmiş, karelerin içine çiftçizgili etli hatla 5 Büyük Melek adı (**Cebrâ'îl, Mikâ'îl, 'Azrâ'îl, İsrâfîl, Derdâ'îl**) yazılmıştır. Dikdörtgenlerde **besmele**, **İhlâs Suresi (112:1-4), Nasrün min Allâhi ve fethün karîb ve İnnâ fetahnâleke fethen mübînen** yazılmıştır. Dipte **fî sallî 'alâ Muhammedin ve Ali, Fâtıma, Hasan ve Hüseyin, Ali, Muhammed, Mûsâ, Ca'fer, Ali, Muhammed, Ali, el-Hasan ve'l-Kâsım** salat ve selam cümlesi yer alır. Dışta ağız kısmında **Fâtiha Suresi (1:1-7)**, altta **Felak Suresi (113:1-5)** yazılıdır. Aradaki alan 8 adet kartuşla bölümlenmiş olup 4 kartuşta insan ve hayvan tasvirleri; diğer dördünde ise **yâ Muhibbü'd-da' vât, yâ Refî'ü'd-derecât, yâ Kâdîü'l-hâcât, yâ Kâfîü'l-mühimmât** yazıları yer almaktadır.

Kat. No. 105

Pirinç, ağız çapı: 14,6 cm,
yükseklik: 4,7 cm.

Tornadan geçirilmiş yarım küre şeklinde olup, ortasında bir göbek ve göbek üzerinde aynı model fakat çok daha küçük aynı üsluplu bir tas vida perçin ile tutturulmuştur. Göbek üstündeki küçük tasta yazı yoktur, ancak dudağındaki deliklere nazaran buralarda evvelce **"kırk anahtar"** tabir edilen çubukların asılı olduğu anlaşılmaktadır. Tasın içi ve dışı tamamen yazı ile doldurulmuştur. Ufki ağız kenarında (dudakta) besmele ile başlayan **Yâsin Suresi** yazılıdır. İçte ağızda **Ayetel Kürsi**, altta: **Fatiha Suresi**, bunların ortasında, karın sathında 5 kare beş de dikdörtgen içinde: beş büyük Meleğin adları ile **Besmele ve İhlas Suresi** büyük ve çift çizgili olarak kazınmıştır. Göbekte **Ve nünezzilü min el-Kur'âni … (İsrâ Suresi 82),** çevresinde: **Nâd-ı 'Aliyyen** yine büyük ve çift çizgili olarak kazınmıştır. Dış ağızda **Kur'ân, Kafirun Suresi 109:1-6**, altında: **Felak Sûresi**, bu iki frizin arasında ortada kartuşlar içinde: **yâ Sübhân, yâ Burhân, yâ Hannân, yâ Mennân** yazmaktadır.

Kat. No. 106

Pirinç, ağız çapı: 20,5 cm, yükseklik: 6,1 cm.

Yarım küre şeklinde, altı düz, ortası göbekli ve göbek üzerinde aynı model fakat daha küçük olmak üzere bir tas yerinden sökülmüştür. Dip düz ve yazısızdır. Dudak kısmında **Yasin Suresi**'nin ilk sekiz ayeti **(36:1-8)** yazılıdır. Ağız kısmında **Âyete'l-Kürsî** yani **Bakara Suresi (2:255)** ile iki adet **Mühr-i Süleyman** arasında vefk; karın kısmının altında **Nâd-ı 'Aliyyen** yazılıdır. Bu iki kitabe frizi arasında dairevi ve dikdörtgen madalyonlar yapılmıştır. Beş dairevi madalyonun içlerinde çiftçizgili etli hatla 5 Büyük Melek adı (**Cebrâ'îl, Mikâ'îl, 'Azrâ'îl, İsrâfîl, Derdâ'îl**) yazılmıştır. Dikdörtgenlerde **besmele**, **İhlâs Suresi (112:1-4)** ve **Nasrün min Allâhi ve fethün karîb** ve **İnnâ fetahnâleke fethen mübînen** yazılmıştır. Dipte **Allâhümme rabbî sallî 'alâ Muhammedin ve Ali, Fâtıma, Hasan ve Hüseyin, Ali, Muhammed, Mûsâ, Ca'fer, Ali, Muhammed, Ali, el-Hasan ve'l-Kâsım** salat ve selam cümlesi yer almaktadır. Göbek üstünde **yâ Kâfî**, göbekte **Ve nünezzilü min el-Kur'âni** … **İsrâ Suresi (17:82)** kazınmıştır. Dışında ağızda **Kâfirûn Sûresi (109:1-6)**, altta **Felak Suresi (113:1-5)**, bu iki frizin arasında ise 8 adet kartuş yer alır. Dikdörtgen kartuşlerin içlerinde ardışık olarak **yâ Muhibbü'd-da' vât, yâ Refî'ü'd-derecât, yâ Kâdîü'l-hâcât, yâ Kâfîü'l-mühimmât**, aralarda ise **Nâs Suresi (114:1-6)** yazılıdır.

Kat. No. 107

Pirinç, ağız çapı: 15,7 cm,
yükseklik: 4,8 cm, İran, 20.yy.

Yarım küre şeklinde, altı düz, ortası göbekli ve göbek üzerinde ok ucu şeklinde konik bir topaç mevcuttur. Dudakta ve ağız kısmında, iç yüzde de devam eden Yasin Suresi başlamaktadır. Karnın altında **Kur'ân, Kalem Sûresi 68:51-52** okunmaktadır. Karın yüzeyinde iki dikey hattın arasında karşılıklı olarak stilize soğan kubbe motifi biçiminde süsleme mevcut olup aynalı olarak iki yanında da iki daire ve aralarında uçları yukarı doğru kıvrık 3 adet yaprak motifi yer almakta olup, bu motiflerin içleri ve dışlarında Yasin Suresi devam etmektedir. Göbekte Saff Suresi (61:13) ayetinin bir kısmı "**nasrun minallâhi ve fethun karîb**" kazınmış olup, dipte çevresinde **Allâhümme sallî alâ Ali Mustafa Muhammed el-Murtaza Ali** salat ve selamı çiftçizgili etli hatla kazınmıştır. Dış ağız kısmında uzun bir salat ve selam, altta Nas Suresi yazılıdır. Dış karın yüzeyi ardışık olarak 4 er adet ortada bir soğan kubbe ve iki yanında birer minare ile stilize türbe tasvirleri ile verevine 7 satıra bölümlenmiş 4 adet de dörtgen alanlarla 8 'e bölünmüştür. Kabın dibinde **İsrâ Suresi (17:82)** ayeti 2 sıra halinde aynı elden çıkma olarak kazınmıştır.

Kat. No. 108

Pirinç, ağız çapı: 14,6 cm,
yükseklik: 4,4 cm.

Yarım küre şeklinde, altı düz, ortası göbekli ve göbek üzerinde aynı model fakat daha küçük olmak üzere bir tas mevcut iken bugün yoktur ve yalnızca vidası kalmıştır. Dudağında **Yâsin Suresi (36:1-83)** başlamakta ve ağız kısmında devam etmektedir. Karın sathını 4'er adet dairevi ve dörtgen kartuşlara bölümlenmiş, dairelerin çiftçizgili etli hatla 4 Büyük Melek adı (**Cebrâ'îl, Mikâ'îl, 'Azrâ'îl, İsrâfîl**) yazılmıştır. **D**örtgenlerde **İhlâs Suresi (112:1-4)** yazılmıştır. Göbekte **İsrâ Suresi (17:82)**'nin baş kısmı kazınmış olup, göbek çevresinde, dipte **Nâd-ı 'Aliyyen** yer alır. Dışta ağız kısmında **Kâfirûn Sûresi (109:1-6)** ve en altta **Felak Suresi (113:1-5)** yazılıdır. Aradaki alan 4 adet dairevi ve 4 adet de dörtgen kartuşlarla bölümlenmiş olup, 4 dairenin içlerinde **yâ Hannân, yâ Mennân, yâ Deyyân, yâ Burhân** yazılıdır. **D**iğer dördünde ise **Nâs Suresi (114:1-6)** ve **Felak Suresi (113:1-5)** yazılıdır.

Kat. No. 109

(Pirinç, ağız çapı: 15,7 cm,
yükseklik: 5 cm, İran, 20.yy. başı.

Yarım küre şeklinde, altı düz, ortası göbekli ve göbek üzerinde aynı model fakat daha küçük olmak üzere bir tas vida ile tutturulmuştur. Göbek üstündeki küçük tas düz ve yazısız olup, dudağında **"kırk anahtar"** tabir edilen pirinç çubuklar asılması içindelikler vardır. Küçük tasın tutturulduğu çubuk üstünde iki kuş kafası betimlenmiştir. Tasın dudağında rakamlardan bir sıra vefk yazılıdır. Karın kısmı dikine 10 eşit parçaya bölünmüş, olup, ardışık olarak **yâ Kâfî, yâ Mennân, yâ Hannân, yâ Deyyân, yâ Şâfî** madalyonları ile aralarında 2 sütun üzerine **Yâsin Suresi (36:1-83)**'nin başlangıcı yazılmıştır. Dipte göbek düzdür ve çevresinde reyhaniye benzer bir hatla ve etli ve çiftçizgili: **ev Allâhu lâ ilâhe illâ Hüve'l-hayyün** *(sic.)* yazılıdır. Dış ağzında: **Kalem Suresi (68:51-52)** (*Nazar Ayeti*), gövdede madalyonlar içinde ardışık olarak: **yâ Kâfî, yâ Nâfî, yâ Mu'âfî, yâ Kâfî** (*sic.*), **yâ Şâfî** ve daireler içinde 4'er satırlı vefkler yer almaktadır.

Kat. No. 110

Pirinç, ağız çapı: 12,9 cm,
yükseklik: 3,6 cm, İran, 20.yy.

Yarım küre şeklinde, altı düz, ortası göbekli ve göbek üzerinde aynı model fakat daha küçük olmak üzere bir tas vida ile tutturulmuştur. Göbek üstündeki küçük tasın dudağında "kırk anahtar" tabir edilen pirinç çubuklar asılması için delikler mevcut olup yazısız, düzdür. Dudağında **Yâsin Suresi (36:1-83)** başlamakta ve ağız kısmında devam etmektedir. Karın sathını 4'er adet dairevi ve dörtgen kartuşlara bölümlenmiş, dairelerin çiftçizgili etli hatla **yâ Hannân, yâ Mennân, yâ Deyyân, yâ Burhân** yazılmıştır. Dörtgenlerde **İhlâs Suresi (112:1-4)** yazılmıştır. Göbekte **İsrâ Suresi (17:82)**'nin baş kısmı kazınmış olup, göbek çevresinde, dipte **Nâd-ı 'Aliyyen** yer alır. Dış ağız kısmında **Kâfirûn Sûresi (109:1-6)** ve en altta **Felak Suresi (113:1-5)** yazılıdır. Aradaki alan 4 adet dairevi ve 4 adet de dörtgen kartuşlarla bölümlenmiş olup, 4 dairenin içlerinde **yâ Şâfî, yâ Mu'âfî, yâ Vâfî, yâ Kâfî** yazılıdır. Diğer dördünde ise **Nâs Suresi (114:1-6)** ve **Felak Suresi (113:1-5)** yazılıdır.

Kat. No. 111

Kalaylı Pirinç, ağız çapı: 13,7 cm,
yükseklik: 3,9 cm, 19.yy.

Ortası göbekli ve göbek üzerinde aynı model fakat çok daha küçük aynı üsluplu bir tas vida perçin ile tutturulmuştur. Göbek üstündeki küçük tasta yazı yoktur. Altı kesik yarım küre formundadır. Dışa doğrubelirgin bir biçimde kıvrılan dudak kısmında **yu'minûn**'a kadar **Yâsin Suresi (36:1-83)** yazılıdır. İçte göbekte: **İsrâ Suresi (17:82)**'nin bir kısmı, zeminde: **Nâd-ı 'Aliyyen**, ağızda: **Âyete'l-Kürsî** yani **Bakara Suresi (2:255)** kazınmıştır. Karın yüzeyinde 4 kartuşun içi reyhani-muhakkak hatla **İhlâs Suresi (112:1-4)** ile doldurulmuştur. Dışta üstte: **Kul yâ eyyühellezine kâfirûn …. Kâfirûn Sûresi (109:1-6)**, altta **Felak Suresi (113:1-5);** gövdede 4 adet **yâ Sübhân, yâ Burhân, yâ Hannân, yâ Mennân** madalyonları ile aradaki kartuşlarda verevine satırlar halinde **Nâs Suresi (114:1-6)** vardır.

Kat. No. 112

Pirinç, ağız çapı: 14,6 cm,
yükseklik: 4,4 cm. İran, 20.yy

Yarım küre şeklinde, altı düz, ortası göbekli ve göbek üzerinde aynı model fakat daha küçük olmak üzere bir tas perçin ile tutturulmuştur. Göbek üstündeki küçük tasın dudağında **"kırk anahtar"** tabir edilen pirinç çubuklar asılması için delikler mevcut olup, iç yüzünde çok bozuk bir hatla **yâ Mennân, yâ Rahmân, yâ Mennân** (sic.), **yâ Burhân** (3 defa) *(sic.)* yazılıdır. Tasın dudağında tekraren **131** rakamlarından 1 satır vefk dolaşmaktadır. Karın kısmı 8 adet dairesel madalyonla bölümlenmiş olup yüzeyde **Âyete'l-Kürsî** yani **Bakara Suresi (2:255)** yazılıdır.

Kat. No. 113

Pirinç, ağız çapı: 15,9 cm,
yükseklik: 4,8cm, İran, 20.yy.

Yarım küre şeklinde, altı düz, ortası konik biçimli göbeklidir. Dibi düzdür. Daha ufak ikinci bir tasın takılması için bir vidası mevcut olup, ikinci kabı yoktur. Dudakta 1, 2, 3 ve 7, 8 rakamlarından vefk yazılıdır. Karın sathında çiftçizgili etli hatla ardışık olarak dikine bölümlerde çiftçizgili etli hatla **yâ Sübhân, yâ Hannân, yâ Mennân, yâ Deyyân, yâ Burhân** isimleri yazılı olup bunların araları dikine ikişer sütuna ayrılmış ve **Yâsin Suresi (36:1-83)** ve **İsrâ Suresi (17:82)** gibi bazı ayetlerin baş kısımları okunmaktadır. Bunun altında 1, 2 ve 7 rakamlarından bir vefk frizi mevcuttur. Göbek konik ve yazısızdır. Göbek çevresinde dipte **İhlâs Suresi (112:1-4)** yazılıdır. Dış ağız kısmında çiftçizgili etli hatla **Kur'an Kalem Suresi:51** ve karın kısmında ardışık olarak **yâ Şâfî, yâ Kâfî, yâ Vâfî, yâ Mu'afî, yâ Kâdî** madalyonları ile aralarında dörder satır halinde rakam vefkleri kazınmıştır.

Kat. No. 114

Kalaylı Pirinç, ağız çapı: 21,02 cm,
yükseklik: 6,5 cm, İran, 19.yy. sonu.
Yarım küre şeklinde, altı düz, ortası yarım küre biçimli göbeklidir. Dudakta **Yasin Sûresi** yer almakta olup, içte ağızda da devam etmektedir. Karında y**â Kâfî, yâ Şâfî, yâ Muafi, yâ [Vâfî]** madalyonları yer alır. Madalyonların araları 6'şar kemerli bölüme ayrılmış olup **Yasin Sûresi** brada devam ederek sona erer. Dipte göbek çevresindeki etli kitabe silik olup maalesef okunamamaktadır. Dış ağız kısmında: **Allâhümme sallî ve sellim ve zedd ve bârik 'alâ en-Nebiyy el-'Ummî el-Kureyşî el-Hâşimî el-Mekkî el-Medenî el-Ebtahî et-Tehanî es-Seyyid el-Behî es-Sarrâc el-Musannî sahibü'l-Vakâr** salat ve selam cümlesi yazılıdır. Tasın bedeninde, ortada Esmâ'dan isimler **yâ Rahmân, yâ Bedî', yâ Kâdî, yâ Râdî, yâ Vâfî, yâ Hannân, yâ Mennân, yâ Deyyân, yâ Burhân** yazılıdır. Bunun altında ise: **Sâhibu Ebû'l-Fâruk […] el-Medfûn […] el-Medîne […]** okunmaktadır.

2.5. SIĞ TABAK FORMUNDA

Kat. No. 115

Pirinç, ağız çapı: 14,5 cm,
yükseklik: 2,3 cm, İran, 20.yy.

Sığ dipli yayvan ve geniş yatık kenarlıdır. Dışı işlemesiz ve düzdür. Kenarında dış çevrede **Âyete'l-Kürsî** yani **Bakara Suresi (2:255)** kazınmıştır. Kenarda geniş bir friz halinde çift kontörlü ve etli hatla **Nâd-ı Aliyyen** yazılıdır. Dip kenarında **Fatiha Suresi (1:1-7)** kazınmıştır. Dibin tam ortasında daire biçiminde istifli olarak yine çift kontürlü ve etli hatla **Muhammed, Allah, Ali, Fatıma, Hasan, Hüseyin** ve etrafında 4 kartuş içinde **Besmele** ile **İhlas Suresi (112:1-4)** yazılmıştır.

Kat. No. 116

Kalaylı Bakır, ağız çapı: 22,8 cm,
yükseklik: 3,4 cm, İran, 18.-19.yy.

Sığ dipli yayvan ve geniş yatık kenarlıdır. Kalaylıdır. Kenarı boş bırakılmıştır. Dip kenarında 2 satır rakam vefki kazınmıştır. Tam ortasında ufak bir daire içinde dörtlü **yâ Ali** ismi yazılmıştır. Bu iki düzenlemenin arasında ise 6 satır halinde **Besmele** ile **Âyete'l-Kürsî** yani **Bakara Suresi (2:255)** ve **Âl-i İmrân (3:16)** ayetleri ve bir dua okunmaktadır.

Kat. No. 117

Kalaylı Bakır, ağız çapı: 15cm,
yükseklik: 1,5 cm, İran, 18-19.yy.

Sığ dipli yayvan ve kenarsızdır. İçte tam ortada bir daire içinde stilize iki şahıs tasviri ile rakam ve yazı vefkleri ile çevresinde bir sıra rakam vefki yer almaktadır. Bunun çevresinde 2 satır halinde ve sık istifli olarak **Felak Suresi (113:1-5)** ve **Nâs Suresi (114:1-6)** okunmaktadır. En dışta yine bir sıra vefk bulunur. Altında kenarda **Sâhibehu Mevlûd-zâde Sultân Melik**, dip kenarında ise **Sâhibehu Fâtıma Hânım** kitabeleri farklı ellerce kazınmıştır.

Kat. No. 118

Kalaylı Bakır, ağız çapı: 10cm,
yükseklik: 1,7 cm, İran, 18-19.yy.

Sığ dipli yayvan ve kenarsızdır. Ortada dikdörtgen içinde altta iki kişi, aralarında 3 defa **es-sa'at**; üstte ise 6 satır halinde besmele ve harf ile rakamlar görülmektedir. Son iki satırı: **222 muhabbet 13** […] e**n-nâr** (3 kez) biçiminde okunmaktadır. Sağda: **el-'ecl** (3 defa) Solda: **es-sa'at** (3 defa) kazınmıştır. Bunun çevresinde dört adet daire ve içlerinde 4 er satır vefk vardır. Aralarında **Tevbe Suresi (9:127-129)** ayetleri ve bir dua yer alır. Dış ortada daire içinde 4 satır vefk, alttastilize 2 insan tasviri görülmektedir. Dışında rakam vefki; içte ise Lâ **ilâhe illâ hüvel-hayyün. Yâ Şatî' en-nûr. Yâ şem'ûnî. Yâ Şatî' en-nûr. Ya şem'ûnî. Yâ seyyidahu yâ seyyidehu yâ Mevlâhu** okunmaktadır.

Kat. No. 119

Kalaylı Bakır, ağız çapı: 9,3 cm,
yükseklik: 0,9 cm, İran 19.yy.

Bakırdan yapılmış sığ dipli yayvan ve kenarsız, dışı bezemesiz düzdür. Ortada dikdörtgen içinde altta iki kişi, aralarında 3 defa **es-sa'at**; üstte ise 6 satır halinde besmele ve harf ile rakamlar görülmektedir. Sağda: **el-'ecl** (3 defa) Solda: **es-sa'at** (3 defa) okunabilmektedir. Etrafında dört adet daire içlerinde üçer satır vefk ile aralarında ise okunamayan bir dua yer almaktadır.

Kat. No. 120

Kalaylı Bakır, ağız çapı: 11,1 cm,
yükseklik: 1,4 cm, İran, 19.yy.

Sığ dipli yayvan ve kenarsızdır. Ortada kare içinde 16lı vefk, çevresinde rakamlar yazılıdır. Solunda **Besmele**, altta: 3 defa **en-nâr,** sağda: 3 defa: **es-sâ'at**. Üstte:3 defa **el-'ecl** kelimeleri yazılıdır. Çevresinde rakam ve harflerden vefk vardır. En dışta ise 4 daire içlerinde üç satır rakam vefk ile aralarında: **Yusuf Suresi (12:30)**'in sonu okunmaktadır. Kabın altında 17 satır rakam vefki kazılıdır.

Kat. No. 121

Bakır, ağız çapı: 12 cm, yükseklik: 1 cm, İran, 19.yy.

Tabak veya ibrik altlığı biçimindedir. Ortasında çifte daire bordür içinde bir sıra rakam vefki sıralıdır. Bu dairenin içinde ise 7 sıra rakam vefki yazılıdır.

Kat. No. 122

Bakır, ağız çapı: 8,5 cm,
yükseklik: 1 cm, İran, 20.yy.
Bakır, ağız çapı: 7,1cm,
yükseklik: 0,8 cm, İran, 20.yy.

Bakırdan ufak tabak biçiminde sığ dipli, kenarları fırfırlıdır. İçlerinde ve diplerinde kare vefkler görülmektedir.

